

શ્રીમદ્-આધ-શકુર-ભગવત્પાદ-પરમ્પરાગત-મૂલામ્નાય-સર્વજ્ઞ-પીઠમ્ શ્રી-કાસ્ત્રી-કામકોટિ-પીઠમ્ જગદ્ગુરુ-શ્રી-શકુરાચાર્ય-સ્વામિ-શ્રીમઠ-સંસ્થાનમ્

માર્કણ્ડેય-સંહિતાયાં શ્રી-શકુર-વૈભવમ્

શ્રી-શક્ટુર-ગુરુ-ચરણ-સ્મરણમભીષ્ટાર્થ-કરણમખિલાનામ્ ા સમ્ભવતુ સર્વદા મમ સમ-રસ-સુખ-ભાગ્ય-દાન-નિપુણ-તરમાા૧ા શ્રી-શક્ટુરાચાર્ય-પદારવિન્દ-સેવા હિ સર્વેપ્સિત-કલ્પ-વલ્લીા લભ્યેત જન્માન્તર-પુણ્ય-યોગાત્ સુ-જન્મભિઃ શુદ્ધ-મનોભિષક્ષૈઃાાશા શક્ટુર-ગુરુ-ચરણામ્બુજમખિલ-જગન્મકૃલં મનસ્યનિશમ્ કલયામિ કલિ-મલાપહમમિત-સુખાધાયકં બુધેન્દ્રાણામ્ાાગ્રા

લોકાનુગ્રહ-તત્પરઃ પરશિવઃ સમ્પ્રાર્થિતો બ્રહ્મણા ચાર્વાકાદિ-મત-પ્રભેદ-નિપુણાં બુદ્ધિં સદા ધારયન્। કાલટ્યાખ્ય-પુરોત્તમે શિવગુરુર્વિધાધિનાથશ્ચ યઃ તત્-પત્ન્યાં શિવ-તારકે સમુદિતઃ શ્રી-શક્રુરાખ્યાં વહન્॥૪॥

જ્ઞાત્વા પઝ્રમ-હાયને ચ નિખિલં શાસ્ત્રાર્થ-તત્વં સુખાત્ અશ્વિન્યાહ્વય-તારકે યતિ-વરો ભૂત્વા નદી-મધ્ય-ગઃ। શ્રી-ગોવિન્દ-ગુરુ-પ્રસાદ-સિતયા બુદ્ધ્યા મુહુર્વિદ્વિષઃ જિગ્યે તિલ્લ-વને પ્રશસ્ત-તર-ધીઃ શ્રી-શઙ્કરાખ્યઃ સુ-ધીઃ॥પ॥ પરિતપ્ત-પર્સ્વ-લોહ-સ્રુતિ-પાનેનાતિવિસ્મિતાન્ શિષ્યાન્৷ પરિહૃત્ય પરમ-યોગી પરમૈકાન્તાતિસુખમગાદખિલમ્॥૬॥

નેપાલેશ્વરમાકલય્ય તદનુ શ્રી-નીલકણ્ઠેશ્વરં હૈમં શૈલમપાર-પુણ્ય-બદરી-કેદાર-મારાદગાત્ શ્રીશૈલં કનકાચલં શુભ-મહા-કૈલાસમાસેદિવાન્ લોકાનુગ્રહ-કામ્યયા નિરુપમઃ શ્રી-શક્રુરાર્યો ગુરુઃ॥૭॥

નેપાલેશ્વર-પર્ત્ર-વક્ત્ર-કમલામોદાતિભારોલ્લસત-પર્ત્ર-દ્વાર-શુભાલયે નિવસતિં કૃત્વાડથ યોગીશ્વરઃ। વાગ્છા-સિદ્ધિમવાપ્ય વિશ્વ-જનકં શ્રી-નીલકણ્ઠેશ્વરં પ્રાપ્ય પ્રૌઢ-તપશ્ચચાર ચ તતઃ શ્રી-મેરુ-શૈલં યયૌ॥૮॥

તત્ર સ્વર્ણ-શિલોચ્ચ-સાનુ-શિખર-પ્રત્યન્ત-શૈલાન્ ગુહાઃ વેદાન્તાગમ-સપ્ત-કોટિ-સુ-મહા-મન્ત્રાન્ મહાઘાપહાન્৷ સમ્ભાવ્યાતિતરાં પુરશ્ચરણયા લબ્ધ્વાડષ્ટ સિદ્ધીસ્તતઃ કૃત્વા મેરુ-નુતિં મહાર્થ-જનિકાં કૈલાસ-શૈલં યયૌાા૯ા

ગત્વા કૈલાસ-શૈલં જગદખિલ-ગુરુઃ શકુરાચાર્ય-યોગી દૃષ્ટ્વા સામ્બં શિવં તં સ્વયમિતિ સુચિરં ચિન્તયન્નનરકૃં લબ્ધ્વા પઞ્રાત્મ-લિક્ષાન્યમલ-તર-શુભાલિક્ષિતાન્યક્ષ-ભાજાં ભૂત્યૈ સૌન્દર્ય-સારં હિમ-ગિરિ-દૃહિતુઃ પ્રાપયન્ ગામયાસીત્ા૧૦૫

કાગ્ચ્યાં શ્રી-કામકોટીં કલિ-મલ-શમનીં કલ્પયિત્વા સુરેશે શ્રી-વિધા-રાજ-પીઠાર્ચન-મહિત-મહારાજ્ય-સામ્રાજ્ય-લક્ષ્મીમ્ સંવેશ્યાત્મીય-શિષ્યે સકલ-ભુવન-સમ્મોદ-હેતોર્મહાત્મા ચિદ્-રૂપઃ સ્વાનુભૂતિં ભજતિ ભવ-મહામ્ભોધિ-સન્તારણાયા૧૧૫

> શિવ-લિકું પ્રતિષ્ઠાપ્ય ચિદમ્બર-સભા-તલે৷ મોક્ષ-દં સર્વ-જન્તૂનાં ભુવન-ત્રય-સુન્દરમ્ા૧૨॥

વૈદિકાન્ દીક્ષિતાન્ શુદ્ધાન્ શૈવ-સિદ્ધાન્ત-પાર-ગાન્৷ પૂજાર્થં યુયુજે શિષ્યાન્ પુણ્યારણ્ય-વિહારિણઃ॥૧૩॥ સિદ્ધિ-લિક્ષં તુ કેદારે નીલકણ્ઠે વરેશ્વરમ્৷ પ્રતિષ્ઠાપ્ય મહાયોગી પરાં પ્રીતિમવાપ સઃ॥૧૪॥ કાગ્ચ્યાં શ્રી-કામકોટૌ તુ યોગ-લિક્ષ્મનુત્તમમ્৷ પ્રતિષ્ઠાપ્ય સુરેશાર્યં પૂજાર્થં યુયુજે ગુરુઃ॥૧૫॥

શ્રી-શકુરાર્ય-યોગી શૃક્ષગિરિ-સ્થાનમગમદખિલેશઃ৷ શ્રી-શારદાખ્ય-પીઠે શિવ-લિક્નં ભોગ-નામકં ચક્રેાા૧૬॥

અહોબિલ-નૃસિંહાખ્ય-સ્થલે શ્રી-શક્રુરો ગુરુઃ৷ નૃસિંહ-યન્ત્રોદ્ધરણં ચકાર જગતાં મુદેાા૧૭။

શ્રી-વેકુટેશ-વૃષ-શૈલમુપેત્ય યોગી યન્ત્રં જગત્-ત્રય-વશીકરણોધતં તત્ ચક્રે ચરાચર-ગુરુર્જગતાં વિભૂત્યૈ શ્રી-શકુરો નિગમ-શેખર-પાર-ગોડયમ્॥૧૮॥

યે વા રાજ-કુલોદ્ભવા ગુરુ-પદામ્ભોજાર્ચનં ભક્તિતઃ નાતન્વિન્તિ ન માનયન્તિ ન ચ વા સમ્મોદમાયાન્તિ વૈા સન્ત્યુર્વી-વિભવે ત એવ ધન-ધાન્યૈશ્વર્ય-હીનાઃ ક્ષણાત્ ક્ષીણા યાન્તિ પરાજયં નનુ તતઃ શ્રી-દેશિકં પૂજયેત્॥૧૯॥

યે વા ગુરુ-ચરણામ્બુજ-વિદ્વેષં તન્વતે દુરાત્માનઃ। તે દુર્ગતિમચિરેણ પ્રાપ્ય પતન્ત્યન્ધ-તામિસ્રેગરા

યે રુદ્રાક્ષ-વિભૂતિભિઃ કૃત-શુભાલઙ્ટ્રાર-દેહા મહા... દેવ-ધ્યાન-જપાર્ચનાસુ નિરતાસ્તૈઃ શક્ટુરાર્યો ગુરુઃ! સમ્પૂજ્યઃ સતતં સુદૂર-ધરણાવપ્યાસ્થિતઃ શ્રી-પતિઃ બ્રહ્મા સામ્બ-સદાશિવોડપિ વિતરન્ત્યેતેષુ રાજ્ય-શ્રિયમ્॥૨૧॥

સકુટ-સમયે જગતાં શકુર-ગુરુ-ચરણ-પકુજં શરણમ્৷ ઇતિ જય-ઘણ્ટા-ઘોષઃ કસ્ય મનોદન્તિનં ન ભૂષયતિ॥૨૨॥ કાશી-પ્રમુખ-મહા-સ્થલ-સંસ્થાપિત-સકલ-ધર્મ-સારોડયમ્৷ ગુરુરપિ ચ મેરુ-મન્દર-કૈલાસાદિષ્વમેય-મહિમાડવ્યાત્ ારગ્રા

મહા-ત્રિપુર-સુન્દરી-રમણ-ચન્દ્રમૌલીશ્વર-પ્રસાદ-પરિલબ્ધ-વાક્સય-વિભૂષિતાશાન્તરમ્ નિરન્તરમુપાસ્મહે નિરુપમાત્મ-વિધા-નદી-નદી-નદ-પતિ-પ્રભં મનસિ શકુરાર્યં ગુરુમ્ ારજા

સ્મરામો માનસે નિત્યં શકુરાચાર્ય-પાદુકામ્৷ ભવામ્ભોધિ-મહા-નૌકાં ભક્ત-શ્રી-કામધેનુકામ્။૨૫။

આદિત્યં જગદમ્બિકાં હરિમિભેન્દ્રાસ્યં મહેશં ગુહં પૂજાયૈ પરિપૂર્ણ-માનસ-તયા મેને યતિઃ શક્રુરઃ। શિષ્યેભ્યશ્ચ દદૌ મુદા સુવિમલાં શ્રી-શૈવ-પત્રાક્ષરીં વિદ્યા-વૈદિક-માર્ગ-દર્શન-ગુરુઃ શ્રી-ષણ્મત-સ્થાપકઃ॥૨૬॥

જગદખિલ-ગુરુરવાદીદખિલાન્ શિષ્યાન્ પ્રતિ પ્રસન્ન-મનાઃ৷ અદ્વૈત-મત-નિવિષ્ટૈઃ પર્સ્રાયતનાર્ચનં પ્રકર્તવ્યમ્ ॥૨૭॥

એવં નિર્ણયમતનોદ્ વૈદિક-માર્ગ-પ્રવર્તકો યોગી৷ તસ્માદ્ ગુરુ-પરિચરણે ચેતઃ સન્ધાય તન્મતે તિષ્ઠેત્॥૨૮॥

શ્રી-શકુરાચાર્ય-પદારવિન્દ-ભક્તેષુ ભદ્રાણિ ભવન્તિ નિત્યમ્। નિદ્રાં વિહાયાથ સમસ્ત-લોકૈર્મુદ્રા તદીયા શિરસૈવ ધાર્યા။ર૯ા

શકુર-ગુરુ-વર-ચરિતં ન્યકુ-મતીનાં દુરાસદં ભરિતમ્৷ પરમામૃત-રસ-પૂર્ગેઃ પરમાનન્દૈકદાયિ પઠનીયમ્॥૩૦॥

ગુરુ-પાદ-ભજન-સમ્ભ્રમ-સમ-રસ-સુખ-ભરિત-માનસાઃ સરસાઃ। સંસૃતિ-મહા-સમુદ્રં સન્તીર્યાનન્દ-રૂપ-તાં યાન્તિ॥૩૧॥

ઇતિ શ્રીમાર્કણ્ડેયસંહિતાયાં શતખણ્ડાત્મિકાયાં દ્વિસપ્તતિતમખણ્ડે સપ્તમપરિસ્પન્દઃ ॥ શ્રી-દેશિકઃ પદ્મપદં સ્વ-શિષ્યં પાખણ્ડ-ખણ્ડાર્થમતિપ્રચણ્ડમા શૃજ્ઞાદ્રિ-દેશે શ્રિત-તુજ્ઞ-ભદ્રે નિયોજયામાસ સ શફુરાર્યઃ ાશા સુરેશ્વરાચાર્ય-વરં સ્વ-શિષ્યં કાર્ગ્ની-પુરી-સુન્દર-કામકોટો શ્રી-ચન્દ્રમૌલીશ્વર-પૂજનાર્થં નિયોજ્ય ચક્રેડસ્ય ધરાધિપત્યમાારા શ્રી-કાર્ગ્ની-કામકોટી-નિલય-શશિકલોત્તંસ-પૂજા-ધુરીણં પારીણં શ્રી-કલાયાં પરમ-ગુરુ-પદાધીશ્વરં યોગિ-રાજમા યે વા નાર્ચન્તિ ભૂમૌ શુભ-તર-પરમાદ્વૈત-સિદ્ધાન્ત-માર્ગો ધોતં શ્રી-રાજ્ય-સિંહાસન-પદ-દમહો પામરાસ્તે પતન્તાા ગામે કર્યા કર્ય કર્યા કર્

યે સેવન્તે ગુરું તં સતતમનુગતા યોજનાનાં શતેડિપ પ્રાપ્ય સ્થાનં પ્રકામં નિરવિધ-ધન-ધાન્યાધિરાજ્યં શ્રયન્તે৷ પુત્રાન્ પૌત્રાન્ પ્રપૌત્રાન્ દુહિતૃ-જનમપિ પ્રૌઢ-ભાગ્યં ચ ભોગ્યં યોગ્યાગારાણિ રામાઃ શરદુડુપ-મુખીર્મોક્ષ-સામ્રાજ્ય-લક્ષ્મીમ્॥૪॥

કાર્ગ્રી-પીઠાધિપં યે યતિ-પતિમખિલાચાર્યમાખણ્ડલ-શ્રી-સમ્પન્ન પન્નગારિ-ધ્વજ-વિધિ-હરિભિર્ભાવ્યમાનં શરણ્યમા તે સાતત્યં રમન્તે કલશ-જલધિ-જામાયુરારોગ્ય-યુક્તાઃ સ્થાનેષ્વાનન્દ-ભૂમસ્વનવરત-શુભૈશ્વર્ય-ભાજો મહીપાઃ॥પ॥

યે ચોન્મત્તાન્તરજ્ઞા ગુરુ-વર-ચરણામ્ભોજ-સેવા-વિહીનાઃ હીનાસ્તે સર્વ-સૌખ્યૈર્નિરય-વસતયો નિન્દિતાઃ સર્વ-લોકૈઃ। કૃત્વા કૃત્વાડન્ય-દેવાર્ચનમપિ સુકૃતાન્યાતતાન્યાત્મ-વિધા-રાહિત્યાદાત્મ-હાનાદહહ કુ-જનનં પ્રાપ્નુવન્તીહ તે વૈ॥૬॥

> તસ્માત્ સર્વાત્મના સર્વ-પુરુષાર્થેક-હેતવે৷ સેતવે સર્વ-ધર્માણાં ગુરવે સ્પૃહયેદ્ બુધઃ॥૭॥

ઇતિ શ્રીમાર્કણ્ડેયસંહિતાયાં શતખણ્ડાત્મિકાયાં દ્વિસપ્તતિતમખણ્ડેડષ્ટમપરિસ્પન્દઃ

હર હર શકુર જય જય શકુર

The authority importance of this text

The Markandeya Samhita has been honoured by our Purvacharya-s as an important pracheena pramana text for Shri Shankara Charitam.

That is why its section regarding Shri Shankara Vaibhavam was published by Shrimatam scholars in the times of the 66th and 68th Kamakoti Jagadguru-s bearing the name Shri Chandrashekharendra Sarasvati Shricharana.

Further this text has been quoted as pramana in the discourses of our 68th Kamakoti Peetadhipati compiled as "Deyvattin Kural". In the original Tamil edition, this is present on pages 940, 941, 1039, 1065, 1093, 1097, 1100, 1105 of the 5th book in the section "Shri Shankara Charitam", and page 598 of the 6th book in the section on "Saundarya Lahari".

Publication details

The Shri Shankara Vaibhavam section of Markandeya Samhita was published in CE 1897 at Chennai by Kalaratnakara Press in Telugu script.

It had been included in a publication of Jagadguru Ratna Mala of Shri Sadashiva Brahmendra and its vyakhyana Sushama. Along with it, the Shri Shankara Charita adhyaya of Shiva Rahasya, and some copper plate details related to our Shrimatam have been published in the same book.

The same compilation has been republished in CE 1962 at Chennai by Kamakoti Koshasthanam in Devanagari.

This is now (CE 2024) once more published on the sacred occasion of the year of Shri Shankara Bhagavatpada's 2500th Aradhana for the anusandhana of devotees with the blessings of the current (70th) Kamakoti Peetadhipati Jagadguru Shri Shankara Vijayendra Sarasvati Shankaracharya Swamigal.

Let us read this great pramana text and benefit!

